

SVENSKA KENNELKLUBBENS RIKTLINJER OCH RÅD FÖR UTSÄTTNING AV FÅGEL INFÖR JAKTPROV OCH TRÄNING MED APPORTERANDE-, STÅENDE- OCH STÖTANDE FÅGELHUNDAR SAMT BESTÄMMELSER OM SÄRSKILD APPORTÖR VID JAKTPROV.

Inledning

Stående och stötande fågelhundars främsta uppgift som jakthundar är att finna och resa vilt och i samband därmed ge jägaren möjlighet till skott, likväl som apportörens uppgift är att finna skadad eller död fågel.

Jaktprov med fågelhundar ska genomföras på sådant sätt att provet ger de fågelsituationer som förekommer vid jakt. Därför bör varje provarrangör eftersträva att i möjligaste mån genomföra prov på naturligt förekommande vilt.

Under senare år har problem med bristande vilttillgång uppstått i vissa av de marker som disponeras för prov. För att underlätta för hundarna att få viltkontakt tillämpar därför många arrangörer utsättning av fasaner och/eller raphöns, änder före proven. Utsättning av fågel måste alltid göras på ett sätt som är oantastbart ur djurskyddssynpunkt. Det är också av största vikt att utsatt fågel uppträder så likt naturligt förekommande vilt som möjligt. Det finns annars risk att felaktiga egenskaper hos hundarna prövas och premieras.

Detta innebär att vilt *ska* sättas ut enligt de tidsramar som anges i de riktlinjer som anges i den gemensamma *Jaktetiska policy* som fastställts av Svenska Jägareförbundet, Svenska Kennelklubben, Sveriges Yrkesjägarförbundet, Sveriges Jordägareförbundet samt Lantbrukarnas Riksförbund. Detta innebär att tidsrammen för fasan *ska* vara **minst 60 dagar** samt för raphöns och änder **minst 30 dagar**. **Vid träning gäller dock 30 dagar även för fasan.**

Målsättningen med dessa riktlinjer är att ange minimikrav avseende utsättning av fågel. Utsättningen ska uppfylla förekommande djurskyddsaspekter och etiska krav. Proven ska hålla hög kvalitet. Verksamheten ska bedrivas på sådant sätt att den kan accepteras av berörda myndigheter samt jaktvårds- och djurskyddsorganisationer.

Allmänt

Arrangörerna ska sträva efter att förlägga proven till mark där vilttillgången medger att hundarna prövas, på i marken naturligt förekommande vilt. Detta är från såväl provmässiga som jägarmässiga synpunkter att föredra, framför prov där en stor del av viltet är utsatt. **Prov som grundas enbart på vilt som satts ut under innevarande säsong bör inte förekomma.**

I de fall där det är svårt att finna marker med god vilttillgång, ska en anpassning göras av antalet startande hundar, per prov. Det bör emellertid betraktas som naturligt att man inte alltid kan påräkna viltkontakt för varje deltagande hund. Detta beroende på såväl hundarnas olika förmåga att finna vilt som variationer i förekomsten av vilt. Rent generellt gäller att det för prov med stötande hundar krävs större vilttäthet än vid prov med stående hundar.

Utsättning av fågel

Utsättning av fågel för provverksamhet **bör** endast göras för att förstärka en inom området redan förekommande viltstam. Utsättningen ska ske på ett helt korrekt sätt och ingå som ett led i det normala viltvårdsarbetet.

Etablering av fasan och/eller raphöna inom områden där dessa viltarter inte förekommer kräver mycket omfattande arbetsinsatser. Bland annat kan nämnas biotopförbättrande arbeten, anläggning av remisser, byggande av utsättningsvoljärer, eventuella övervintringsvoljärer, vinterutfodring, predator kontroll. I första hand måste emellertid de klimatiska förutsättningarna finnas för viltets långsiktiga överlevnad.

Inom stora delar av landet är detta inte fallet. Vidare gäller mycket stora krav på biotopen. I fasan- och raphönsbiotoper måste ingå en stor del **odlingsmark**. Andra väsentliga biotopinslag är öppna ängs- och hagmarker, snåriga gärdesbackar och för fasanens del sumpiga sjö- och åstränder med tät bladvass. Biotoper, som till större delen omfattar höglänt mark, kalfjäll, myr- och mossmark samt rent skogslandskap - oavsett eventuella kalhyggen - **är helt förkastliga**.

Oavsett när och i vilken avsikt utsättning av fågel sker skall fåglarna ha förutsättningar att överleva. **Fåglarna får inte i något sammanhang betraktas som förbrukningsmateriel.**

Den fågel som sätts ut ska vara väl uppfödd och i utmärkt kondition. Fåglar får inte vara yngre än **tolv** veckor **vid prov-, träningstillfället**. Fjäderdräkten ska vara fullt utvecklad. Fågeln ska ha god flygförmåga, själv kunna finna föda, bala och även i övrigt ha en vild fågels beteende.

Utsättning **ska** ske enligt den jaktetiska policy som fastställts av Svenska Jägareförbundet, Svenska Kennelklubben, Sveriges Yrkesjägarförening, Sveriges Jordägareförbund samt Lantbrukarnas Riksförbund. Detta innebär att tidsrammen för fasan **ska** vara minst **60 dagar**, samt för änder och raphöns minst **30 dagar**. **Vid träning gäller dock 30 dagar även för fasan.**

Transportlådor, tomma utsättningsburar eller burar med lockfåglar får inte finnas i marken vid provtillfället. Detta gäller inte permanenta utsättningsvoljärer och motsvarande anläggningar.

Dessa riktlinjer **ska** i tillämpliga delar iakttas även vid träning av apporterande, stående- och stötande fågelhundar.

Apportör

Arrangör är skyldig att tillse att det inom arrangemangets ram finns tillgång till en *särskild* apportör. Då målsättningen alltid är att varje fälld fågel ska anträffas kan en apportör sättas in för att inte i onödan försena provets genomförande med extra tidskrävande eftersök. Domaren avgör när en apportör ska sättas in. Sedan en apportör satts in kan provet fortsätta.

Sammanfattning av SKKs Riktlinjer och Råd för utsättning av fågel för jaktprov och träning med stående och stötande fågelhundar, samt bestämmelser om apportör vid sådant prov

- I första hand ska hundarna provas på sådana viltslag som naturligt förekommer i provterrängen och som lämpligen jagas med stående eller stötande fågelhundar
- Prov som grundas enbart på vilt som satts ut under innevarande jaktsäsong **bör** inte förekomma
- Om utsättning av fågel skall ske - oavsett tidpunkt och syfte - får detta **endast** göras i marker som har för det aktuella viltslaget lämplig biotop samt klimatiska förutsättningar för viltets långsiktiga överlevnad. I tveksamma fall bör råd inhämtas från expertis, t ex medlem av Sveriges Yrkesjägarförening eller av berörd länsjaktvårdare inom SJF
- Fågel får **inte** vara yngre än **tolv** veckor vid provtillfället och ska komma från flygvöljär eller motsvarande, för att i möjligaste mån ha en vild fågels beteende
- Utsättning **ska** ske enligt den jaktetiska policy som fastställts av Svenska Jägarförbundet, Svenska Kennelklubben, Sveriges Yrkesjägarförening, Sveriges Jordägareförbund samt Lantbrukarnas Riksförbund. Detta innebär att tidsrammen för fasan **ska** vara minst **60 dagar**, samt för änder och raphöns minst **30 dagar**. **Vid träning gäller dock 30 dagar även för fasan.**
- **Transportlådor, tomma utsättningsburar eller burar med lockfåglar** får inte finnas i provmarken. Detta gäller inte permanenta utsättningsvoljärer eller motsvarande helt fasta anläggningar
- En apportör som kan tilldelas särskilda arbetsuppgifter **ska alltid** finnas tillgänglig.